

E-mail gemeente@oss.nl
www.oss.nl

Postbus 5
5340 BA Oss

Wilt u bij uw reactie de
datum van deze brief en
ons kenmerk vermelden?

Datum	Ons kenmerk	Behandeld door	Doorkiesnummer
22 juni 2026		I. de Kort	
Onderwerp			
Beleidsvrijheid reserves			

Geachte raadsleden,

Tijdens de rekeningcommissie van 11 juni 2026 heeft de heer van Gerven vragen gesteld over de beleidsvrijheid van de reserves die we als gemeente Oss hebben. De vraag betrof voor welke reserves we wettelijk gezien verplicht zijn, welke vrij te besteden zijn en voor welke reserves we het geld moeten reserveren/verrekenen bij afwijkingen in de jaarrekening (egaliseren).

We lichten het hierna het beleid omtrent reserves toe en geven een totaaloverzicht van reserves waarbij we aangeven in hoeverre hier beleidsvrijheid is.

Beleid omtrent reserves

De reserves zijn het eigen vermogen van de gemeente. Het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) onderscheidt twee soorten reserves:

- algemene reserves
- bestemmingsreserves

De algemene reserves zijn bedoeld voor het opvangen van risico's en incidentele tekorten zoals jaarrekeningtekorten. De algemene reserve is de financiële buffer van de gemeente. Bestemmingsreserves zijn geormerkt voor een bepaalde doelstelling. We hebben daarnaast een Algemene bedrijfsreserve voor het grondbedrijf (ABR).

We onderscheiden twee soorten bestemmingsreserves: 'gewone' bestemmingsreserves en bestemmingsreserves voor de afdekking van afschrijvingslasten. In deze toelichting gaan we met name in op bestemmingsreserves. Bestemmingsreserves ter afdekking van de

afschrijvingslasten zijn gekoppeld aan investeringen die uitgevoerd zijn. Deze reserves kunnen niet anders ingezet worden.

Jaarlijks biedt het college van B&W de nota reserves aan. In deze nota wordt weergegeven:

- Het doel en het meerjarig verloop van de reserves;
- De noodzakelijke omvang van de reserve;
- De wijze waarop wel of geen rente wordt bijgeschreven op reserves.

In het bijlagenboek bij de jaarrekening geven we per reserve de werkelijke stortingen en onttrekkingen weer.

Stortingen in en onttrekkingen uit reserves worden dus altijd voorgelegd aan de gemeenteraad, dat gebeurt hoofdzakelijk in de Eerste financiële tussenrapportage en de programmabegroting.

Via besluitvorming over de programmabegroting en nota reserves bekrachtigt de gemeenteraad de bestemming, de omvang en het verloop van de reserves gekoppeld aan de ambitie die we als gemeente hebben.

In de jaarrekeningcontrole controleert de accountant of de daadwerkelijke stortingen en onttrekkingen in lijn zijn met de eerder genomen raadsbesluiten. Daar kunnen we dus, zonder raadsbesluit, niet van afwijken.

Een aantal reserves zijn egalisatiereserves. Hiermee vangen we schommelingen op in kosten en opbrengsten op bepaalde activiteiten. We begroten de stortingen en onttrekkingen op basis van het verwachte saldo op de bijbehorende activiteiten zoals deze in de programmabegrotingen zijn geraamd. Bij de jaarrekening verwerken we de stortingen of onttrekkingen op dit soort reserves op basis van het werkelijke saldo op de betreffende activiteiten.

Gemeenten hebben in Nederland geen wettelijk verplichte reserves. Wel zijn ze via het Besluit begroting en verantwoording (BBV) verplicht om voldoende weerstandsvermogen te hebben om financiële tegenvallers op te kunnen vangen. Doorgaans dienen algemene reserves hiervoor.

Beleidsvrijheid

Beleidsvrijheid gaat om de mogelijkheden om zelf te kunnen beslissen over de inzet van hun middelen. Bestemmingsreserves zijn onderdeel van het eigen vermogen en is er in principe volledige beleidsvrijheid. De gemeenteraad heeft de bevoegdheid om reserves te vormen, in te zetten, anders te bestemmen en op te heffen.

Echter, reserves zijn gevormd met een bepaald doel en hiervoor staan bestedingen of bestemmingen gepland. Het anders bestemmen of laten vervallen van reserves heeft direct

gevolgen voor de ambities. Daarnaast staan tegenover een aantal reserves al verplichtingen die we zijn aangegaan.

Voor meer informatie over individuele reserves verwijzen we naar het overzicht met de stand van de reserves in de Kaderbrief 2027-2030, de nota reserves 2025 en het bijlagenboek bij de jaarrekening 2025.

Overzicht reserves

In het volgende overzicht geven we weer in hoeverre er beleidsvrijheid is bij bestemmingsreserves. We geven aan in hoeverre volledige beleidsvrijheid is en of deze beperkt is bijvoorbeeld doordat het gekoppeld is aan regionale gelden, kostenverhaal of andere verplichtingen.

Het betreft een overzicht op hoofdlijnen. We hebben hier buiten beschouwing gelaten of er voor de geplande bestedingen verplichtingen aan zijn gegaan. Bij concrete voorstellen om reserves anders te bestemmen en/of op te heffen zal meer uitwerking nodig zijn om de precieze consequenties in beeld te brengen.

Soort	Bestemmingsreserves	Volledige beleidsvrijheid	Beperkte beleidsvrijheid	Toelichting
Bedrijfsvoering	Adviezen fiscaal gebied	x		
	E-dienstverlening	x		
	ICT	x		
	Organisatieontwikkelingen	x		
	Versterken gemeentelijke dienstverlening	x		
	Wachtgeld wethouders		x	Beperkte beleidsvrijheid gekoppeld aan voorziening
	WGA			
Economie	Binnenhavens	x		
	Economie	x		
Egalisatie/ risicoreserve	Afvalstoffenheffing		x	Beperkte beleidsvrijheid gekoppeld aan de tarieven
	Budgetoverheveling	x		
	Egalisatie reserve renteomslag	x		
	Egalisatie rioolbeheer		x	Beperkte beleidsvrijheid gekoppeld aan de tarieven
	Parkeren		x	Beperkte beleidsvrijheid op basis van Oss beleid
Klimaat en Energie	Risico's Heesch West		x	Beperkte beleidsvrijheid gekoppeld aan risico's
	Investeringsfonds duurzaamheid	x		
	Klimaatadaptatie	x		
	Ontwikkeling windpark	x		

Soort	Bestemmingsreserves	Volledige beleidsvrijheid	Beperkte beleidsvrijheid	Toelichting
Maatschappelijke voorzieningen	Integraal voorzieningen beleid	x		
	Lievekamp	x		
	Rust Roest	x		
	Verduurzaming gemeentelijk vastgoed	x		
Openbare ruimte	Baggeren Haven	x		
	Bodemsanering	x		
	Geluid	x		
	Groenfonds landelijk gebied		x	Deels beleidsvrij gekoppeld aan ontvangen subsidies voor ruimte voor ruimte regelingen en particuliere bijdragen
	Integraal uitvoeringsprogramma (IUP)	x		
	Meekoppelkansen dijkversterking Maas	x		
Sociaal	Beschermd wonen		x	Beperkte beleidsvrijheid gekoppeld aan regionale gelden
	Kostenbeheersing sociaal domein	x		
	Dak- en thuisloosheid		x	Beperkte beleidsvrijheid gekoppeld aan regionale gelden
	GALA & IZA	x		
	Opvang Vluchtelingen	x		
	Bestaanszekerheid	x		
	Wonen welzijn en zorg	x		
Stadscentrum	Investeringsfonds Stadshart Oss	x		
	Walkwartier en omgeving	x		
Wonen & Mobiliteit	Beheerkosten starterslening	x		
	Binnenstedelijke transformaties	x		
	Bovenwijkse voorzieningen		x	Beperkte beleidsvrijheid gekoppeld aan beleid kostenverhaal
	Maasveren	x		
	Mobiliteit	x		
	Omgevingswet	x		
	Schadewijk	x		
	Strategische aankopen	x		
	Verbetering fysieke kwaliteit leefomgeving		x	Beperkte beleidsvrijheid gekoppeld aan beleid kostenverhaal
	Woonwagens	x		

Reserves met een "gesloten systeem"

Voor een aantal reserves geldt dat we overschotten of tekorten die bij de jaarrekening ontstaan verrekenen met een bijbehorende reserve. Deze werkwijze staat expliciet benoemd in de nota reserves bij de betreffende reserves. Dit gaat om de volgende reserves:

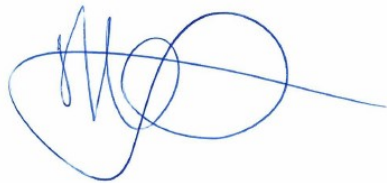
- Beschermde wonen
- Opvang vluchtelingen
- Integraal uitvoeringsprogramma (IUP)
- Egalisatie rioolbeheer
- Afvalstoffenheffing
- Parkeren

Overzicht stortingen en onttrekkingen in het jaar 2025

In de bijlage geven we een overzicht weer met de stortingen en onttrekkingen in het jaar 2025 van de bestemmingsreserves.

We hopen u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben,

Met vriendelijke groeten,

A handwritten signature in blue ink, consisting of stylized, overlapping loops and a long horizontal stroke extending to the right.

N.H.F. Pruijboom
Wethouder Financiën

Bijlage overzicht stortingen en onttrekkingen in het jaar 2025

	Saldo 31-12-2024	Rente	Resultaat- bestemming	Storting	Onttrekking	Saldo 31-12-2025
Reserve Wonen welzijn en zorg	61.049	0	0	0	-61.000	49
Reserve Beschermde wonen	30.612.405	0	0	5.608.992	-11.900.000	24.321.397
Reserve kostenbeheersing sociaal domein	0	0	0	2.100.000	-99.755	2.000.245
Reserve GALA & IZA	900.000	0	0	0	-102.000	798.000
Reserve dak- en thuisloosheid	1.572.503	0	0	0	-97.705	1.474.798
Reserve Opvang Vluchtelingen	25.710.675	0	0	5.888.428	-4.375.000	27.224.103
Reserve Participatiebevordering	1.941.770	0	0	0	-532.636	1.409.134
Reserve integraal voorzieningen beleid	1.653.107	0	0	201.151	-343.907	1.510.351
Reserve Lievekamp	1.500.000	0	0	0	0	1.500.000
Reserve Verduurzaming gemeentelijk vastgoed	2.347.932	0	0	0	-598.533	1.749.399
Reserve Rust Roest	122.900	0	0	0	-23.398	99.502
Reserve Integraal uitvoeringsprogram	9.797.239	0	0	95.400	-1.118.773	8.773.865
Reserve Baggeren Haven	1.121.669	0	0	0	0	1.121.669
Reserve Egalisatie rioolbeheer	926.205	0	0	0	-153.819	772.385
Reserve Afvalstoffenheffing	1.863.340	0	1.090.263	0	-138.477	2.815.126
Reserve Groenfonds landelijk gebied	1.882.417	0	0	509.150	0	2.391.567
Reserve Klimaatadaptatie	890.000	0	0	500.000	-240.584	1.149.416
Reserve Bodemsanering	396.452	0	0	0	-77.125	319.328
Reserve Ontwikkeling windpark	47.744	0	0	560.469	0	608.213
Reserve Risicores. waarder. lening Wachtmeesters	800.000	0	0	0	-800.000	0
Reserve Energietransitie	1.167.713	0	0	0	0	1.167.713
Reserve Binnenhavens	0	0	0	7.556.000	0	7.556.000
Reserve Economie	638.413	0	0	300.000	-142.499	795.914
Reserve Walkwartier en omgeving	2.578.906	0	0	0	-601.165	1.977.741
Reserve Investeringsfonds Stadshart Oss	4.489.610	0	0	0	-75.000	4.414.610
Reserve Heesch West	2.512.700	0	0	0	0	2.512.700
Reserve Mobiliteit	18.831.055	0	0	8.470.000	-1.387.122	25.913.933
Reserve Parkeren	1.517.998	0	0	1.015.074	-81.670	2.451.402
Reserve Maasveren	262.500	0	0	0	-37.500	225.000
Reserve Openbare verlichting	-1	0	0	0	0	-1
Reserve Geluid	423.302	0	0	0	-408.302	15.000
Reserve Strategische aankopen	5.665.016	0	376.300	0	-90.913	5.950.403
Reserve Binnenstedelijke transformaties	14.396.083	0	0	5.000.000	-753.311	18.642.772

	Saldo	Rente	Resultaat- bestemming	Storting	Onttrekking	Saldo
	31-12-2024					31-12-2025
Reserve Bovenwijkse voorzieningen	15.239.805	0	0	1.595.505	-92.979	16.742.331
Reserve Verbetering fysieke kwaliteit leefomgeving	8.800.045	0	0	1.650.295	-1.349.645	9.100.695
Reserve Omgevingswet	2.082.939	0	0	1.888.000	-364.957	3.605.982
Reserve Woonwagens	500.614	0	0	0	0	500.614
Reserve Beheerkosten starterlening	959.520	0	0	0	-208.136	751.384
Reserve Meekoppelkansen dijkversterking Maas	2.160.215	0	426.240	400.000	-1.973.565	1.012.890
Versterken gemeentelijke dienstverlening kwetsbare groepen POK	1.036.292	0	0	412.000	-456.605	991.687
Reserve Schadewijk	100.000	0	0	1.000.000	-40.119	1.059.881
Reserve Egalisatie automatisering	811.720	0	0	0	-171.980	639.740
Reserve WGA	262.907	0	0	20.823	-48.945	234.785
Reserve WW-lasten	190.396	0	0	0	-190.396	0
Reserve Organisatieontwikkelingen	3.967.414	0	0	306.857	-371.567	3.902.704
Reserve Wachtgeld wethouders	7.734	0	0	102.898	0	110.632
Reserve E-dienstverlening	156.953	0	0	0	0	156.953
Reserve Adviezen fiscaal gebied	143.494	0	0	0	-70.000	73.494
Reserve Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0
Reserve Egalisatie reserve renteomslag	1.950.000	0	0	2.000.000	0	3.950.000
Reserve Budgetoverheveling	42.932	0	1.828.225	0	-1.828.225	42.932
	175.043.682	0	3.721.028	47.181.041	-31.407.314	194.538.438